

הוציאה גט [ואין עמו כתובה] גובה כתובה - She brought out her *Get* [but without the *K'suboh*]; she collects her *K'suboh*

Overview

which משנה² cited ר' חייא בר אבא¹. הטוען אחר מעשה בי"ד לא אמר כלום ר' יוחנן (seemingly) states this exact ruling of ר"י. However אב"י initially argued that this מקום שאין כותבין (because it is discussing a משנה does not necessarily agree with ר"י). Eventually even אב"י agreed that this משנה is in accordance with ר"י. Our רב and ר"י, שמואל elaborates on this משנה, explaining it according to תוספות.

והכי פירושא דמתניתין לרבי יוחנן³ הוציאה גט אפילו עדי הגט -

And this is the explanation of the משנה according to ר"י; when the משנה states; 'she presented the גט', that means even just the witnesses of the גט, but not the גט itself -

ואף על פי שמודה שכתובה וגט בידה נפרעת בעדי הגט דכותבין שובר⁴ -

And even though the wife admits that she is in possession of both the כתובה and her גט, nevertheless she can collect her כתובה with the עדי הגט alone, without having to release either the גט or the כתובה; the reason is because we write a receipt.

ר' יוחנן cites and explains the continuation of that משנה according to:

הוציאה כתובה ואין עמה גט פירוש עדי הגט⁵ -

'She brought out her כתובה but there was no גט together with it'; the explanation of גט, ואין עמה גט, is that the wife did not present the witnesses of the גט, and also not the גט itself. The משנה continues -

היא אומרת אבד גיטי שהלכו להם עדי הגט -

'She claims, 'I lost my גט'; meaning that the עדי הגט went away, they are not available (and she also has no גט). The משנה continues -

והוא אומר פרעתי ואבד שוברי שעשו לי שלא תגבה שנית -

'And he claims, 'I paid the כתובה but I lost my receipt' which they wrote out to

¹ See previously תוס' יז, ב ד"ה לא (א, תוס' ד"ה הטוען).

² הוציאה גט ואין עמו כתובה גובה כתובה, כתובה ואין עמה גט היא אומרת אבד גיטי והוא אומר אבד: משנה; כתובות פח, ב. שוברי וכו' הרי אלו לא יפרעו, רשב"ג אומר מן הסכנה ואילך אשה גובה כתובה שלא בגט וכו'.

³ גט (for she is not required to return the גט whenever it states גט it does not mean the actual גט). This is true according to ר"י, because we force him to pay, even though she retains the גט, since כותבין שובר. See footnote # 4.

⁴ See the end of the previous [TIE footnote # 10]. We force the ליה to pay, even though the מלוה is not releasing the שטר (claiming that he lost it). The ליה can demand a receipt to protect him from future false claims of the מלוה. See 'Thinking it over # 1.

⁵ If she would not have the גט, but she would have the עדי הגט, she would collect her כתובה as just mentioned.

me, so my wife should not collect second time'. The משנה continues that she cannot collect. The reason is that the husband -

נאמן במגור' דאי בעי אמר לא גרשתיך⁷ -

Is believed to claim פרעתי with a מגו that he could have said, 'I did not divorce you'.

תוספות asks:

ואם תאמר אם אמר לא גרשתיך יתחייב לה שאר⁸ כסות ועונה -

And if you will say; if the husband claims, 'I did not divorce you', he is obligated to give her שאר כסות ועונה?

תוספות answers:

ויש לומר דטענו חטין והודה לו בשעורין פטור אף מן השעורין כדאיתא בהמניח (בבא קמא דף לה, ב) -

And one can say; that this is (similar to) a case where he claimed, 'you owe me a measure of wheat', and the respondent admitted that he owes him that measure of barley,⁹ the ruling is that the respondent is exempt from paying even barley,¹⁰ as it is stated in המניח פרק.

תוספות anticipates a difficulty:

והא דתניא בריש שני דייני גזירות (כתובות דף קז, ב) האשה שאמרה גרשני בעלי -

And this which was taught in a ברייתא in the beginning of גזירות 'a woman who said (not in the presence of her husband), 'my husband divorced me'

⁶ The reason we require a מגו here to exempt the husband from paying (even though generally when one claims he paid his debt and the creditor has no שטר [like in this case] the debtor is exempt from paying [with a היסת]), is because here it is a מעשה בי"ד and מעשה ר"י maintains כלום אמר לא אמר כלום. The מגו however lends support to the claim of the husband, therefore he is believed even though he is טוען אחר מעשה בי"ד.

⁷ The woman in this case has no proof that she is divorced (as opposed to the first case where she presented הגט).

⁸ שאר refers to food, כסות means clothing, and עונה means his marital obligation. Every married man is obligated to supply his wife these three aforementioned items. What will he gain with a מגו of גרשתיך, he will then have other obligations (which may even be more detrimental to him than paying out the כתובה). It is not a valid מגו, so the husband should not be believed..

⁹ The same measure (a קב for instance) of barley is cheaper than the same measure of wheat. Seemingly he is a מודה. However the ruling is that he pays nothing and is also not required to swear.

¹⁰ The explanation generally given is that when the claimant said he is owed wheat, he is tacitly admitting that he is not owed barley, therefore it may be considered as if the claimant forfeits any claim to barley (and the response of the defendant may be viewed as being sarcastic (I owe you barley?!)). Similarly here when the woman asks for her כתובה, she is admitting that she is divorced and that her husband does not owe her כסות ועונה, she is forfeiting her rights to them, therefore even if the husband would have claimed לא גרשתיך he would not be obligated to provide it to her. [When he admits to owing barley it may be necessary to say that he is being sarcastic, for otherwise there is a clear admission of owing barley; however by לא גרשתיך there is no explicit admission to owing anything, he is merely saying, 'I do not owe you the כתובה', there is no need therefore to attribute sarcasm to his statement.] See 'Thinking it over' # 2.

the rule is –

מתפרנסת עד כדי כתובתה¹¹ -

She needs to be supported from her husband's estate up to the amount of her 'כתובה'.

תוספות replies:

התם שמא אם היה הבעל בפנינו היה מודה לדבריה¹² -

There (where the husband is not present) she is מתפרנסת עד כדי כתובה, for perhaps if the husband was before us he would have admitted to her claim that she is divorced -

אבל אם היה אומר לא גרשתיך פטור אף מן המזונות -

However if the husband would counter and say, 'I did not divorce you', he would be exempt from paying even for her food (since she is forfeiting her right to מזונות).

ללא גרשתיך of פרעתי במגו that he is believed to claim מגו on the previous תוספות asks:

ואם תאמר והיכי מצי אמר לא גרשתיך הא איהי מהימנא -

And if you will say; but how could he claim, 'לא גרשתיך' when she is believed to claim, 'you divorced me' -

דאמר רב המנונא¹³ אשה שאמרה לבעלה גירשתיני נאמנת¹⁴ -

For המנונא taught that a woman who says to her husband, 'you divorced me', she is believed, even if her husband contradicts her.

תוספות answers:

יש לומר אם תובעת כתובתה¹⁵ או אם יש קטטה בינו לבניה¹⁶ אינה נאמנת -

One can say; if the woman (who says to her husband גרשתיני) demands her כתובה,

¹¹ He owes her this money in either case; if she is married he is חייב במזונות, and if she is divorced, he owes her the כתובה. However, תוספות just said that if she claims that she is divorced, she does not receive מזונות, so why in this case does she receive עד כדי כתובתה?

¹² We maintain that the woman is מוחל the מזונות in a case where she claims גרשתיני and he claims לא גרשתיך, so since she hears him contradicting her and she maintains גרשתיני, that is a sign that she is מוחל the מזונות and only wants the כתובה. However in the case where the husband is overseas and she claims גרשני, there is no indication that she is מוחל the מזונות for (the reason she is not requesting מזונות is because) she assumes that the husband will agree that he divorced her.

¹³ See יבמות קטז, א וש"נ.

¹⁴ The woman is claiming her כתובה, for she insists she was divorced. The husband claims פרעתיך. The husband is believed because he has a מגו, for he could have said, לא גרשתיך. However the ruling of ר"ה teaches us that when the woman claims in the presence of her husband that she is divorced, she is believed (because there is a חזקה that a married woman would never be that brazen to declare to her husband, 'I am not your wife'). The question therefore is that since there is no מגו, for the woman would be believed, why do we believe him with the claim of פרעתי since הטוען לאמר כלום?!

¹⁵ A woman is believed to say גרשתיני only in regards to have permission to remarry someone else, but not to collect money.

¹⁶ If there is discord we attribute her brazenness in saying גרשתיני because of the discord.

or if there is discord between the man and the woman, in those cases she is not believed. תוספות shows us a similar qualifying rule -

כמו במת בעלה דנאמנת ובזה הענין אינה נאמנת בפרק האשה שהלכה (יבמות דף קטז,א קיז,א) -

Just like in the case where a woman states, her husband died, where she is believed, however in these abovementioned situations (where her intent is to collect her כתובה or there was קטטה) she is not believed to say מת בעלי, as we find in פרק האשה שהלכה, the same applies to גרשתני, that she is not believed if she comes to claim money, as she is doing here.

ר"י continues to explain the משנה in¹⁷ according to כתובות:

ומן הסכנה ואילך¹⁸ שיראה להביא עדי הגט¹⁹ נפרעת אף על פי שיש לו מגו -

‘And from the danger and onwards’, meaning that she is afraid to present the עדי הגט, she collects her כתובה even though he has a מגו of גרשתיך, for since he knows that she cannot present her עדי הגט, he should have kept his שובר.

תוספות anticipates a difficulty:

ואף על גב דבשיליה הכותב (כתובות דף פט,ב ושם) פריך -

And even though that in the end of הכותב, פרק גמרא asks -

אי ליכא עדי גירושין במאי גביא ליהמניה במגו²⁰ -

‘if there is no עדי גירושין, how can she collect her כתובה, let us believe him with a מגו’ that גמרא? It is seemingly evident from that גמרא that even הסכנה he is believed to claim פרעתי (if there are no עדי גירושין) with a מגו of גרשתיך!

תוספות replies:

היינו דוקא לרב דלית ליה דרבי יוחנן דאמר הכא דלא אמר כלום²¹ -

That גמרא there is only according to רב, who disagrees with ר"י, who maintains here that לא אמר כלום, but rather רב maintains that one can claim פרעתי even against a מעשה בי"ד -

אבל לרבי יוחנן שיפה כחה קודם הסכנה שאינו נאמן לומר פרעתי -

However according to ר"י where we have increased her strength before the סכנה that he is not believed to claim פרעתי (if she has גירושין), since he is מעשה בי"ד, after the סכנה, she at least needs גט.

¹⁷ See footnote # 2.

¹⁸ See הסכנה. שגזרו עובדי כוכבים על המצות והיו יראים לשמור גיטתן ומשקיבלתו שורפתו רש"י כתובות פט,א ד"ה מן.

¹⁹ She is afraid that if she brings the עדי הגט the גוים will become aware that she received a גט, and will punish her.

²⁰ On account of this question the גמרא concludes there that there was עדי גירושין. How can תוספות maintain here that עדי גירושין (מן הסכנה) she can collect even without.

²¹ רב maintains that one can claim פרעתי even against a מעשה בי"ד, therefore before the סכנה the woman can collect only if she releases the גט (עדי הגט are insufficient, for he can claim פרעתי), and after the סכנה, she at least needs גט.

לאחר הסכנה נמי יש ליפות כחה דלא יועיל מגו שלו²² -

So we will also increase her strength after the סכנה, that his מגו will not be effective, and she will collect even without גירושין if he claims פרעתי, despite the fact that he has a מגו, for he should have kept his שובר.

ואיירי כולה מתניתין אף במקום שכותבין כתובה²³ -

And according to ר"י the entire משנה is valid even in a place where they write a כתובה, nevertheless she is believed without showing the כתובה or the גט as long as she has עדי (even if the husband claims פרעתי) (this is הסכנה) and she collects even without הגט (לפני הסכנה) גירושין (פרעתי).

ואביי נמי מסיק כרבי יוחנן ומוקי מתניתין אף במקום שכותבין כתובה -

And even אביי concludes like ר"י and establishes the aforementioned משנה, even in a place where they write a כתובה, nevertheless the woman is not obligated to present the כתובה (seemingly) because we maintain שובר and that will protect the husband from not paying twice for the כתובה.

questions this assumption that אביי maintains שובר כותבין תוספות

וקשה דבפרק גט פשוט (בבא בתרא דף קע"ב) אמר אביי אבד שוברו של זה יאכל הלה וחדי²⁴ -

And there is a difficulty; for in פרק גט פשוט in a case where the מלוה claims that he lost his note, אביי said, so if the לווה will lose the receipt, the מלוה will consume and rejoice -

משמע דסבר דאין כותבין שובר ואם כן הוציאה גט ואין עמו כתובה אמאי נפרעת -

It seems that אביי maintains that אין כותבין שובר, so therefore in a case where she presents the הגט (עדי) without the כתובה, why should she collect -

הא כיון דמפסיד במה שנשאר שטר כתובה בידה כדפירשתי²⁵ -

Since the husband will lose by the fact that the שטר כתובה is in her possession, as I explained, so therefore (even if we maintain כלום אמר בי"ד לא אמר כלום), -

לא יפרע עד שתוציא כתובה ויקרעוה -

²² The woman has going for her the rule that כלום אמר בי"ד לא אמר כלום which weakens the claim of פרעתי (somewhat), and additionally her lack of עדים is justified מפני הסכנה [The סכנה permits us to raise the woman's right one level. If before the סכנה she is required to release her גט (the view of רב), then after the סכנה she needs at least to bring עדי הגט alone. However according to יוחנן where לפני הסכנה she is not required to show her גט (rather עדי הגט alone are sufficient), so after the סכנה, she collects even without הגט.]

²³ This is in opposition to שמואל (see later this תוספות [footnote # 30]), who establishes the רישא of עמה ואין גט וצ"ל הוציאה גט ואין עמה. אין כותבין כתובה in a place where כתובה.

²⁴ See footnote # 4. רבא maintains that if the מלוה claims that he lost the שטר, the לווה must pay nonetheless. To protect the לווה, we will write a receipt so in case the מלוה in the future would present his שטר the לווה will counter with the receipt. This is the meaning of שובר. However, אביי counters that if the לווה will lose the receipt, the מלוה will then be able to produce the שטר and collect from the לווה illegally a second time. Therefore the לווה should not have to pay unless the מלוה presents the שטר. This is referred to as שובר. אין כותבין שובר.

²⁵ See לא [TIE text by footnote # 8].

The husband should not pay until she releases the כתובה and they will tear it up!

answers: תוספות

ויש לומר דאביי קבל דברי רבא דאמר עבד ליה לאיש מלוה²⁶ -

And one can say; that אביי accepted the words of רבא who said, citing the פסוק of (the borrower is a slave that man who lends); meaning that (אביי also agrees that) כותבין שובר, therefore the husband must pay and he will receive a שובר to protect him from not paying an additional time -

anticipates a difficulty: תוספות

ובפרק המקנא (סוטה דף ז,ב ושם דיבור המתחיל אמר) דתנן אמרה נטמאתי שוברת²⁷ כתובתה -

And in פרק המקנא, where the משנה states, 'she said, 'I was defiled', the rule is that she 'breaks' (forfeits) her כתובה. This concludes the משנה.

ופריך בגמרא שמע מינה דכותבין שובר אמר אביי²⁸ תני מקרעת -

And the גמרא there asks; 'we can derive from this ruling that we write a receipt', instead of returning the כתובה שובר. אביי responded, there is no proof that כותבין שובר, for the משנה should read, 'she tears up her כתובה'.

responds: תוספות

דחויא בעלמא הוא כלומר מהכא לא תדוק -

It is a mere deflection, meaning that you cannot infer from this משנה that כותבין שובר, but not that אביי maintains כותבין שובר. אביי's answer that he maintains כותבין שובר proves that we cannot derive from this

שגם רבא דאית ליה כותבין שובר דחי התם במקום שאין כותבין כתובה²⁹ -

For even רבא who certainly maintains כותבין שובר, also deflects there the proof from the משנה that כותבין שובר, for we can establish the משנה in a place where they do not write a כתובה, so obviously in such a place we are כותבין שובר.

²⁶ משלי כבז. In the case where the מלוה claims he lost the שטר, there is a dilemma, whether we should rule in favor of the ליה, that as long as the מלוה does not produce the שטר, the ליה need not pay (out of concern that the מלוה still has the שטר and may produce it illegally a second time), or do we rule in favor of the מלוה, that the ליה (who admits that he owes the money) should pay, and to prevent the מלוה from claiming again we will write a receipt for the ליה (which the ליה does not want because he may lose it). רבא rules that since מלוה לאיש מלוה, therefore we rule in favor of the מלוה, and the ליה needs to pay and to be careful not to lose the שובר.

²⁷ The expression שוברת כתובה indicates that she writes a שובר (a receipt) to her husband that she has no longer any claim on the כתובה (but not that she gives up her actual כתובה). [A receipt is called a שובר (a breaker), because it breaks (destroys) the power of the שטר (for which it is a receipt).]

²⁸ If אביי maintains that כותבין שובר (as just mentioned), why is there a need to refute the proof which is supporting his own view. This seemingly proves that אביי maintains כותבין שובר!

²⁹ The answers of רבא and אביי were not presented because they maintain כותבין שובר, but rather they both explained why we cannot derive conclusively from that משנה that כותבין שובר.

הטוען אחר מעשה בי"ד לא אמר כלום according to ר"י (who maintains שמואל concluded explaining the משנה according to ר"י). Now תוספות explains the משנה according to שמואל who maintains שמואל (כותבין שובר). **ושמואל³⁰ דאית ליה אין כותבין שובר -**

And אין כותבין שובר who maintains שמואל

ומוקי הך מתניתין פרק הכותב³¹ במקום שאין כותבין כתובה -

And he establishes this משנה in פרק הכותב in a place where they do not write a כתובה. This שמואל -

מצי סבר כרבי יוחנן דלא אמר כלום והוציאה הגט³² היינו עדי הגט³³ -

Can agree with ר"י that לא אמר כלום, and when the משנה there states **הוציאה גט** (as 'ר"י explained previously according to ר"י) –

anticipates a difficulty:

ואף על פי שמפסיד בגט שנשאר בידה -

And even though the husband loses by the גט remaining in her possession, nevertheless שמואל would agree that he must pay her (and take a receipt). תוספות now explains why the husband loses if the גט remains by her -

שאם לא היה בידה יכול לומר פעם אחרת אם יפסיד שוברו לא גרשתיך³⁴ אם אין לה עדי הגט -

For if the גט was not in her possession, the next time she comes to collect her כתובה illegally, the husband can claim, if he lost his receipt, 'I did not divorce you', this claim would be valid if she does not have the עדי הגט. However, if we do not require her to present the גט, he will not be able to protect himself, by saying לא גרשתיך (since she can produce the גט), so why do we not require her to produce the גט before he pays her?

responds:

מכל מקום היא תאמר בעינא לאנסובי ביה³⁵ -

³⁰ See פט,א. כתובות שמואל. maintains שמואל (not like ר"י), nevertheless he can agree with ר"י that הטוען אחר מעשה בי"ד לא אמר כלום.

³¹ See footnote # 2. The משנה there states כתובה גובה כתובה שובר. This indicates that שובר, for otherwise why should he pay the כתובה if it is not returned to him. שמואל explained that (we can maintain אין כותבין שובר, however) we are discussing a place where כתובה שובר; therefore his only recourse (to prevent her from claiming a כתובה an additional time) is to receive a שובר.

³² One might think that since שמואל maintains שובר אין כותבין שובר, she cannot collect her כתובה unless she releases the גט, for otherwise the husband stands to lose (even if we will write a שובר, for he may lose it), as 'תוס' continues to explain. Nevertheless תוספות maintains that she can collect with the עדי הגט alone without relinquishing the גט.

³³ We cannot say that הוציאה הגט means the actual גט, for since שמואל establishes the משנה in a כתובה, so obviously if she releases the גט, he must pay her, for there is no concern that she will claim her כתובה again (she has no כתובה and is returning the גט). Therefore we must say that הוציאה הגט refers to the עדי הגט and the חידוש of the משנה is (as תוספות continues) that even though she is retaining the גט and this may cause a loss to the husband, nevertheless her claim that she needs the גט to remarry is so strong that שובר (even according to שמואל).

³⁴ Perhaps תוספות means that he is believed to claim גרשתיך דלא גרשתיך.

³⁵ The husband is concerned what will happen if he loses the שובר, the woman is concerned she will not be able to remarry if she gives up her גט (the גט is her proof that she is a פנויה). Her concern is greater (since he at least has a שובר).

Nevertheless, she can claim, 'I need the גט in order to remarry again', therefore she is not required to return the גט.

responds to an anticipated difficulty:³⁶

דלית ליה דכתבין ביה גיטא דנן קרענוהו כאביי דבסמוך³⁷ -

For גט, 'we tore up this גט, does not agree that we write on the back of the גט, etc.' as אביי explains shortly, so in such an impasse -

והוי כמו היכא דלא אפשר דכתבין שובר כדאיתא בשילהי הכותב (כתובות דף פט, ב ושם) -

It is like a case where it is impossible to return the שטר, where we rule that כתבין שובר, as is mentioned in the end of הכותב.

שמואל continues with the explanation of the משנה according to תוספות:

כתובה³⁸ ואין עמה גט שכך אירע שכתב לה ואין עמה גט היינו עדי הגט -

'She presented the כתובה but there is no גט with it'; תוספות explains it so happened that he wrote for her a כתובה (even though that was not the local custom), and the meaning of ואין עמה גט, is that she does not have [even] עדי הגט; the husband -

לא יפרע דנאמן לומר פרעתי מגו דלא גרשתיך -

Is not required to pay her, for he is believed to claim פרעתי with a מגו of גרשתיך.

שמואל continues quoting the משנה and explaining it according to תוספות:

ומן הסכנה ואילך³⁹ גובה אפילו בלא עדי הגט כדפרישית⁴⁰ לרבי יוחנן -

'And from the danger and onwards, the woman can collect her כתובה, even without the עדי הגט, as I explained according to ר"י.

פרק הכותב in משנה רב' interpretation of the משנה cites and explains תוספות:

ורב מוקי התם⁴¹ מתניתין בין במקום שאין כותבין כתובה בין במקום שכותבין כתובה -

And established the משנה there in הכותב, both in a place where they do not write a כתובה and also in a place where they write a כתובה. Regarding the first case of the משנה where עמה כתובה גט ואין עמה כתובה the rule is -

---

גט to protect him), therefore we do not require her to give up the גט.

³⁶ Seemingly we can satisfy all the parties. She will present the גט and ב"ד will tear up the גט (partially) and write on the back, 'we tore up this גט, not because it is פסול, only that she should not collect again with this גט'. See לקמן יח, א. Therefore the husband is assured that she cannot collect again with the גט, and she is assured to remarry again.

³⁷ See previous footnote # 36. אביי (on יח, א) explains that this solution is not always feasible, since it is not always that a husband pays his גט in ב"ד. He may pay privately, and there will be no ב"ד to write anything on the back of the גט.

³⁸ See footnote # 2. In פרק הכותב, שמואל established the משנה in a place where אין כותבין כתובה.

³⁹ See footnote # 18.

⁴⁰ See text from footnote # 18 and onwards.

⁴¹ כתובות פט, א.

וגביא מנה מאתים על ידי שטר גט⁴² וקרעין ליה דלא תיהדר ותגבי ביה -

And she collects מנה (by an אלמנה) or מאתיים (if she was a בתולה) through the שטר
and we tear up the גט so she should not be able to again collect with it -

וכתבין על גבה גיטא דנן כולי⁴³ ופליג אאביי דבסמוך⁴⁴ -

And we write on the back of the גט, 'this גט, etc. was ripped etc., and רב argues
on אביי mentioned shortly in our גמרא.

ותוספת⁴⁵ על ידי כתובה לבדה⁴⁶ עם עדי הגט שלא יהא לו מגו דלא גרשתיך -

And she collects her כתובה תוספות כתובה, through presenting the כתובה alone (without the
גט) as long as she produces the עדי הגט, so (since she has הגט) he will not have
the מגו of גרשתיך -

ופליג נמי ארבי יוחנן דאמר לא אמר כלום וגביא בעדי הגט גרידא:

However regarding collecting the כתובה עיקר (רב) he argues with ר"י as well, who
maintains that לא אמר כלום, theטוען פרעתי אחר מעשה בי"ד לא אמר כלום, and she can collect the
כתובה, אין כותבין שובר רב maintains (כותבין שובר) without the גט (since she has הגט) alone
and she cannot collect her גט unless she releases it, out of concern that she will collect a second
time since אין כותבין שובר.

Thinking it over

1. גט וכתובה (but גט וכתובה writes that even if she admits that she is in possession of her כתובה
is not returning it), nevertheless he is obligated to pay since כותבין שובר⁴⁷. However
by a מלוה ולוה, the לווה must pay only if the מלוה claims he lost the שטר (since כותבין
גט וכתובה בידה) how is it that here he has to pay even if she admits that she has (שובר)?!

2. טענו חטים והודה since it is like שאר כסות ועונה writes that he does not owe her כתובה
לו בשעורים⁴⁸. Seemingly however the מחילה of מחילה and/or שאר כסות ועונה is only for
the past, however it cannot apply to the future since מחילה is not effective for the
future?!⁴⁹

⁴² However she cannot collect her כתובה עיקר through showing the כתובה or bringing גט (but only through showing
the גט), for we are concerned that she may collect again with her גט.

⁴³ See footnote # 36.

⁴⁴ יח,א. See footnote # 37.

⁴⁵ This is regarding the other case of עמה גט, הוציאה כתובה ואין עמה גט, where the rule is that she does not collect her כתובה,
however she may collect her כתובה תוספות if she relinquishes her כתובה. This ruling is according to everyone.

⁴⁶ Since she is returning the כתובה there is no concern that she will collect her כתובה תוספות a second time, because now
she does not have the כתובה, and the husband will be believed to claim כתובה תוספות, with a מגו that there was no
תוספות כתובה at all.

⁴⁷ See footnote # 4.

⁴⁸ See footnote # 10.

⁴⁹ See בית לחם יהודה אות תקצו.

Summary

A woman who claims in the presence of her husband that she is divorced, and the husband claims he did not divorce her, (nevertheless) he is not liable for שאר כסות where he is פטור אפילו מדמי שעורים like בשעורים for it is like ועונה.

A woman who claims in the presence of her husband גרשתני, and he claims לא גרשתיך, if she is asking permission to remarry, she is believed (provided there is no discord in their marriage), if however she is requesting her כתובה she is not believed.

האמורא	ר' יוחנן	שמואל	רב
----- המשנה	כותבין שובר. הטוען אחר מעשה בי"ד לא אמר כלום	אין כותבין שובר. הטוען אחר מעשה בי"ד לא אמר כלום	אין כותבין שובר. נאמן לטעון פרעתי אחר מעשה בי"ד
הוציאה גט ואין עמה כתובה, גובה כתובתה	בין במקום שכותבין או אין כותבין כתובה. גובה בעדי הגט אף שמודה שהגט והכתובה בידה, לפי שכותבין שובר	במקום שאין כותבין כתובה. גובה בעדי הגט. במקרה הזה שא"א, כותבין שובר	בין במקום שכותבין או אין כותבין כתובה. גובה רק בגט עצמו. כותבין אגבה, גיטא דנן וכו'
הוציאה כתובה ואין עמה גט, אינה גובה כתובתה	אין עמה לא גט ולא עדי הגט. נאמן במגו דלא גרשתיך	אין עמה לא גט ולא עדי הגט. נאמן במגו דלא גרשתיך (במקרה שכתב כתובה)	אין עמה הגט (אפי' יש לה עדי הגט) מפני שאין כותבין שובר.
מן הסכנה ואילך גובה כתובתה בלא גט	נאמנת אף בלא גט ובלא עדי הגט, מפני שיראה	נאמנת אף בלא גט ובלא עדי הגט, מפני שיראה	נאמנת בלא גט, אבל צ"ל עדי הגט, שלא יהיה מגו להבעל